

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

prvomajska nagrajenka iz delte

Dne, 29. aprila so na slovesni seji v beograjski sali skupščine podelili prvomajske nagrade. Med tridesetimi delavci iz vse Jugoslavije, so bili štirje nagrajenci iz Slovenije, med njimi tudi ELIZABETA KUNSTEK iz ptujske Delte.

Lizika, kot jo kličejo domači in službeni kolegi, je predsednica osnovne organizacije sindikata v TOZD Delta, zaposlena pa je na delovnem mestu brigadirke v šivalnici. V Delti je že 23 let. Prišla je kot nekvalificirana delavka, nato pa se je usposobila za industrijsko šiviljo. Izredno prizadevna, sposobna in željna uspehov je v kratkem času osvojila tudi znanje univerzalne šivilje za moške srajce. Nadomeščala je odsotne šivilje na raznih operacijah in dosegla nadpovprečne delovne rezultate. Zaradi organizacijskih sposobnosti je nadomeščala tudi brigadirje, sedaj pa sama opravlja naloge in dela brigadirke v šivalnici.

Lizika vodi brigado mladih delavk, ki so se zaposlile v Delti po končani investiciji proizvodnih prostorov. Vodila jih je tudi skozi priučevanje in pri strokovnem in praktičnem delu dosegala z njimi zelo dobre uspehe.

Tudi v družbenopolitičnem delu je vloga tov. Kunstove precejšnja. Kot dobra in prizadevna družbenopolitična delavka ima s svojim delom in odnosom izreden vpliv na mlajše člane kolektiva. Pri izvrševanju delovnih nalog je disciplinirana, dosledna, ima pravičen odnos do delovnih sredstev, do sodelavk in do nadrejenih.

V mlajših letih je aktivno sodelovala v ZSMS, se vključevala v delo na področju SZDL in vedno zastopala pravilna in napredna stališča naše socialistične ureditve. V kritičnem obdobju Delte od leta 1971–1973

Tov. Kunstkova — prizadevna delavka, samoupravljalca in mati. Težko je združiti vse tri vloge, toda volja do dela, prizadevnost in neomahljivost tov. Lizike so lasnosti, ki so ji na vseh področjih dela in življenja prinesle veliko zadovoljstva in uspehov.

je bila predsednica sindikata. Osebnost, preko članstva v sindikatu in občinskega sindikalnega sveta ter medobčinskega odbora za industrijo se je aktivno prizadevala za odpravo nepravilnosti in vseskozi imele pravičen odnos do integracijskih težej.

Ob petdeset-letnici delovne organizacije Labod je prejela republiško priznanje — medaljo dela.

Vseskozi se tov. Kunstkova vključuje v delo znotraj TOZD, DO in tudi izven teh okvirov. V prejšnjem mandatnem obdobju je bila članica delegacije zbora združenega dela, sedaj pa je predsednica izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata predsednica odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije občine Ptuj, članica delegacije Občinske zdravstvene skupnosti in članica delavskega sveta zdravstvene skupnosti Ptuj.

Prizadevnost in delo tov. Kunstkove je čutiti povsod, kjer dela!

MIMICA MAGDIČ

Čestitkam ob visokem priznanju se pridružujemo tudi mi in želimo tov. Kunstkovi še veliko uspehov in zadovoljstva na delovnem mestu in v družbenopolitičnem delu ter veliko osebne sreče!

Uredništvo glasila

pričakovani uspehi, ki pa nas ne smejo uspavati

Za pravo obračunsko obdobje letošnjega leta je znano, da se gospodarska gibanja postopoma umirjajo kljub temu, da smo še priča nezadržani rasti cen padanju količinskega obsega proizvodnje in produktivnosti. Dokaj restriktivna politika delitve osebnih dohodkov v lanskem letu, ki je letos popustljivejša je ogrozila življenjski standard prebivalstva z nižjimi osebnimi dohodki in s tem povzročila zmanjšano potrošnjo.

Kljub temu ugotavljamo, da prodaja naših izdelkov na domačem trgu ni bistveno manjša pri izvozu pa je čutiti določeno previdnost inozemskih partnerjev. Večji problem kot s prodajo je prav gotovo preskrba z reprodukcijskim materialom. Zaradi pospešenega izvoza materialov, kakor tudi zaradi težav naših dobaviteljev pri uvozu osnovnih surovin, proizvajamo praktično „iz rok v usta“, poleg tega pa so osnovni materiali, kakor vse vrste pomočnih materialov in embalaže večkrat slabe kvalitete, vsak dan dražje in pogosto tudi njih dobava pogojena z devizno participacijo.

Za prvo obdobje je bila značilna tudi zaostrena likvidnost situacija delovne organizacije, ker smo v prvem tromesečju pretežno proizvajali na zalogo, ki pa jih zaradi manjkajočih lastnih obratnih sredstev nismo mogli pokrivati. Poslovne banke na področjih, kjer imamo temeljne organizacije, pa so se zaradi slabe likvidnosti tudi slabo vključevale v financiranje naših temeljnih organizacij združenega dela.

Poleg tega je bil velik del prodaje na domačem in tujem trgu zavarovan z vrednostnimi

kviz

Na Sromljah bo 23. maja potoval kviz znanja na temo „TITO—REVOLUCIJA—MIR“. Prireditelj, ki postaja naša stalna oblika srečanja in dograjevanja znanja iz naše revolucionarne in ponesne polpreteklosti, bo tokrat posvečena mesecu in dnevu mladosti.

Mesec maj je skozi zgodovino prinesel našim narodom in narodnostim toliko lepega — začena se z mednarodnim delavskim praznikom, v maju je dan zmage, v maju je rojstni dan našega dragega Tita; v maju pa je na žalost tudi dan njegove smrti. Toda Tito bo vedno živ med nami, živo bo njegovo delo, njegovo poslanstvo. Težko bi povedali kako radi smo ga imeli in kako radi ga bomo vedno imeli. Morda je prav znanje, učenje in delo najboljša pot, da izrazimo našemu velikemu učitelju in voditelju vso zahvalo in spoštovanje.

Z veliko znanja in dobre tekmovalne volje se bomo v soboto, 23. maja srečali na Sromljah. Nasvidenje — na kvizu!

pričakovani uspehi, ki pa nas ne smejo uspavati

(Nadaljevanje s 1. str.)

papirji, za katere bodo denarna plačila na žiro račun realizirana v aprilu in maju.

Ugotavljamo, da je nominalna rast finančnih rezultatov v tem tromesečju večja za 4,6 % kot smo načrtovali, kljub temu, da je storilnost po normi za 1 % nižja od lanske, da je plan izvršenih minut realiziran 98,5 % in da je produktivnost dela praktično v stagnaciji glede na leto 1980 (Tabela D).

Padec procenta doseganja norme je najbolj očiten v TOZD „DELTA“, predvsem zaradi nedoseženih 100 % rezultatov mladih delavk. Pri zaposlo-

V najhujših trenutkih ni nihče omahoval

„Ko je bilo treba reševati ranjence, tudi v najbolj kritičnih trenutkih ni nihče omahoval, noben borec, noben starešina. Vsakdo, ki je bil ranjen v tej strašni bitki ali sploh v našem osvobodilnem boju, je vedel, da ga soborci ne bodo zapustili. Zgodilo se je, da sta pri reševanju enega ranjenca izgubila življenje dva, trije borci. Poleg vsega tega so bili borci, ki so častno opravljali veliko nalogo, tudi sami izčrpani od lakote in utrujenosti, mnogi tudi bolni od tifusa. Zato sem poudaril, da je mogoče brez pretiravanja reči, da je to bila najbolj humana bitka v vojaški zgodovini...“

JOSIP BROZ – TITO,
iz govora ob 35. obletnici bitke na Neretvi

vanju je očitno, da so se migracije delavcev v neposredni proizvodnji umirile, tako smo imeli konec marca v neposredni proizvodnji 1380 delavcev ali 2 % nad planiranim številom in 519 režijskih delavcev ali 5 % nad

planiranim. Izostanki z dela zaradi bolniš, porodniške, nega in drugo so z 11,68 % v okviru planiranih, vendar imata predvsem TOZD „LIBNA“ in TOZD „LOČNA“ previsok od stotek izgubljenih ur.

V strukturi oblikovanja celotnega prihodka (Tabela A) prvega tromesečja leta 1980 v primerjavi s strukturo prejšnjega leta je čutiti rast CP iz naslova skupnega prihodka, medtem ko so drugi prihodki manjši.

70 odstotkom celotnega prihodka je podlaga prodaje izdelkov iz skupnega prihodka na domačem trgu, zelo se je v strukturi povišal izvoz (20,5 %) 4,2 % celotnega prihodka je pridobljenega iz naslova prodaje v industrijskih trgovinah, 5 % pa so ostali prihodki.

Celotni prihodek dosežen v prvem kvartalu je 299.916 tisoč din, kar je za 38,5 % več kot je znašal celotni prihodek v istem obdobju leta 1980. K taki rasti so bistveni delež prispevale cene, saj je povečevanje cen reprodukcijekega materiala imelo za posledico tudi povečanje cen naših izdelkov. Poleg tega je ob koncu obračunske dobe ostalo 40.307 tisoč din neplačanih prihodkov, kar je 41 % več kot v prvem tromesečju 1980 in 61 % več kot konec lanskega leta. Priznani in vključeni riziko pa se medsebojno pokriva. Delež izvoza v celotnem prihodku se bo do konca leta znižal, ker so bili v tem obdobju realizirani posli za Angolo in Sovjetsko zvezo, kateri bi morali biti delno realizirani že v letu 1980.

Po obračunu porabljenih sredstev znaša doseženi dohodek 129.107 tisoč din (tabela B) in je od leta poprej večji za 23,7 % in 5,8 % večji od planiranega.

V strukturi razdelitve dohodka so bili doseženi ugodni rezultati. 51 % dohodka zajemajo osebni dohodki, ugodna pa je tudi razporeditev dohodka na sredstvih za reprodukcijo, ki s pospešeno amortizacijo, rezervnim in poslovnim skladom zajamejo 22 % ustvarjenega dohodka. V osebnih dohodkih je vključeno tudi 8 % od izplačanih OD v prvem tromesečju za letne dopuste in povprečno 12 % povečanja osebnih dohodkov glede na dosežene rezultate, v TOZD s čimer smo pokrili tudi obvezo do Družbenega dogovora o razporejanju dohodka, kjer naj bi rast OD zaostajala za rastjo dohodka za 5 %. Povprečni izplačani osebni dohodek v prvem tromesečju je bil 7.615 din, ki naj bi se z izplačilom za prve tri mesece v povprečju 12 % dvignil na cca 8.600, – din. (tabela C).

Pri porabljenih sredstvih, ki so znašala 170.809 tisoč din in s tem dosegla izjemno visok porast glede na leto 1980 (51,3 %) gre daleč največji delež na račun dražjih surovin, energije in storitev, medtem ko so stroški reklame in propagande, reprezentance, dnevnice in drugih povračil stroškov zmerni oz. v nekaterih postavkah še celo manjši od lanskimi in planiranih. Prenizka je v primerjavi z ostalimi stroški rast minimalne amortizacije, ki v takšni stopnji inflacije ne pokriva niti obavljanje iztrošenih osnovnih sredstev, kar pokrivamo

predvsem z večjim deležem pospešene amortizacije.

Iz navedenega sledi, da so bili takšni poslovni rezultati pričakovani, da so v tej situaciji dokaj ugodni, vendar nas ne smejo uspavati. Nujno je, da se vsi zavedamo težke situacije v našem gospodarstvu in poiščemo skrite rezerve za boljše rezultate vsak na svojem področju, z zniževanjem stroškov in dvigom produktivnosti, kajti le-to je lahko trajna garancija za dosego načrtovanih rezultatov in s tem tudi ustreznega nagrajevanja.

SONJA KASTELIC

A. STRUKTURA CELOTNEGA PRIHODKA

Vrsta prihodkov	Znesek 31.3.81	Struktura	v 000 din	
			Doseganje plana	Indeks 1981/80
1. Prihodki iz prod.na dom.t.	209.006	69,8		
2. Prih.iz prod. na tuž.trgu	61.604	20,5		
3. Prihodki delovne skupnosti	7.234	2,4		
4. Prih.industrij. prodajaln	12.737	4,2		
5. Prih. od inter.realizacije	4.138	1,4		
6. Prihodki od obresti	2.557	0,9		
7. Drugi prihodki	2.640	0,8		
8. Celotni prihodek	299.916	100,0	29,6	138,5

B. RAZDELITAV DOHODKA

	Znesek 31.3.81	Struktura	v din brez par	
			Doseganje plana	Indeks 1981/80
1. DOHODEK	129.107	100,0	30,8	123,7
2. Za davke in prispevke	16.921	13,1	35,2	175,9
3. Za obresti	3.875	3,0	25,8	213,7
4. Za pospešeno amort.	5.157	4,0	27,4	245,5
5. Za DSSS	7.234	5,6	25,0	128,3
6. Za OD	65.033	50,4	28,0	121,4
7. Za rezerve	3.080	2,4	29,3	123,3
8. Za skupno porabo	5.104	4,0	27,6	45,7
9. Za stan.izgradnjo	2.589	2,0	23,8	98,5
10. Za poslovni sklad	20.114	15,6	56,3	131,0

C. IZPLAČANI IN OBRACUNANI OD, ČISTI OD, DOHODEK IN AKUMULACIJA NA DELAVCA

TOZD	v din brez par			
	Izplačani OD	Obrac.OD	Dohodek	Akumulacija
LOČNA	6.761	7.910	71.451	19.000
LIBNA	7.010	7.921	69.182	18.150
DELTA	6.840	7.866	65.456	14.617
TIP-TOP	7.938	8.414	70.511	14.282
TEMENICA	7.702	8.703	76.014	17.400
ZALA	7.539	8.444	79.809	22.031
COMMERCE	10.450	11.703	103.625	13.454
D S S S	9.981	11.178	71.329	3.224
S K U P A J	7.615	8.619	73.607	16.160

D.ŠTEVILO ZAPOSLENIH, NORMA IN PLAN

TOZD	Št.zap.na podl. oprav. ur	% izgubljenih ur	Doseganje	
			pl.proizv.m.	Doseganje norme
LOČNA	295	14,15	99,7	105,8
LIBNA	299	16,27	96,3	103,8
DELTA	504	10,80	94,3	99,2
TIP-TOP	157	9,35	109,4	112,6
TEMENICA	125	11,40	102,6	111,6
ZALA	89	11,01	99,0	112,4
COMMERCE	202	7,27	-	-
D S S S	83	6,59	-	-
S K U P A J	1.754	11,68	98,5	104,7

civilna zaščita se uresničuje z delom in skozi delo

Civilna zaščita je del splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in sicer tisti del, ki v izjemnih razmerah vojne in naravnih nesreč skrbi za zaščito in reševanje ljudi in imetja.

Spričo velikih razdejanj in drugih hudih posledic, ki jih povzročajo sodobna napadna sredstva ter naravne in druge hude nesreče, je CZ zelo pomembna sestavina SLO. S svojim delovanjem namreč lahko prispeva k zmanjšanju žrtev med prebivalstvom in gmotne škode v vojni in s tem k upornosti naše obrambe. Veliko pa lahko prispeva tudi k zmanjšanju posledic naravnih in drugih hudih nesreč.

Naravne in druge hude nesreče so človekov stalni spremljevalec. Pogosto zahtevajo številne smrtno žrtve, še predvsem je dosti ranjenih pa tudi gmotna škoda je velika.

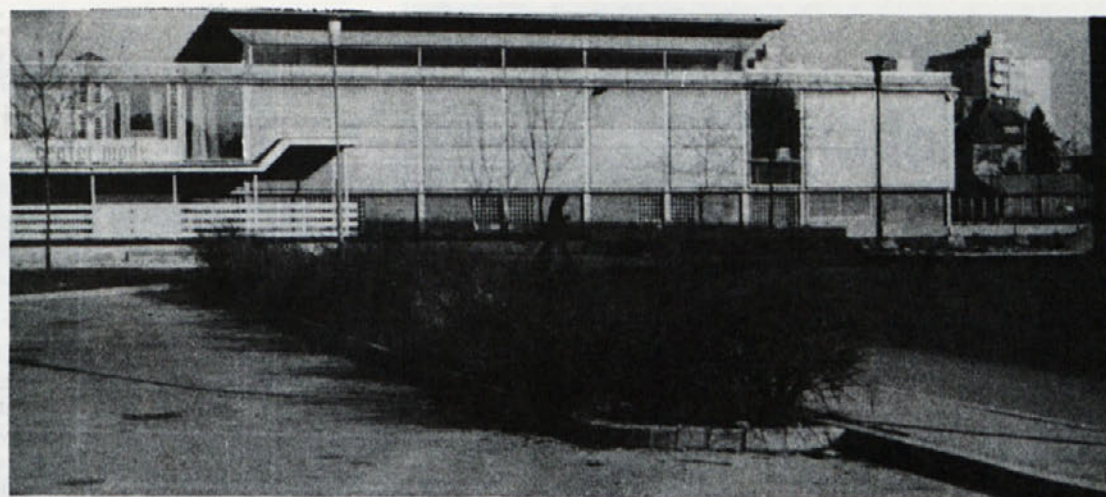
Zaradi boljšega razumevanja naravnih in drugih hudih nesreč vam bom skozi dva primera dokazal potrebo CZ in obstanek v miru kot v vojni.

a) POT RESI

Do potresa pride zaradi delovanja notranjih zemaljskih sil, to pa so v obliki potresnih sunkov prenaša po zemaljski skorji na njeno površino. Ob močnih potresih ljudje postajajo žrtve ruševin neposredno med potresom ali bombardiranjem, lahko pa tudi kasneje. Dokaz za to so naslednje ugotovitve:

zap. št.	leto potresa	Mesto potresa	Številne človeške žrtve
1.	1960	Maroški Agadir	12.000
2.	1962	Severozahodni Iran	10.000
3.	1963	Skopje	1.070
4.	1968	Severozahodni Iran	11.588
5.	1970	V Severnem Peruju	67.000
6.	1972	V Nikaragvi	10.000
7.	1974	V Pakistanu	4.000
8.	1976	V Gvatemali	23.000
9.	1976	V zahodnem Iranu	5.000
10.	1976	Na Kitajskem cca	800.000
11.	1976	Na Filipinah	8.000
12.	1980	Septembra na Italijanskem jugu	2.900

V primerjavi s temi so bili potresi v Posočju, Črnogorskem primorju in Banja Luki – vsaj kar zadeva človeške žrtve – naravnost majhni.

Pogled na Center mode v Ljubljani in na del zgradbe TOZD TIP-TOP.

b) VOJNE AKCIJE

Sodoben način vojskovanja se bolj učinkovito klasično orožje in še zlasti možnosti uporabe orožja za množično uničevanje so močno povečali ogroženost prebivalstva in dobrin v vojni.

Zlasti so ogrožena velika mesta in druga večja naselja, pomembne komunikacije ter gospodarski objekti.

Zaradi možnosti izvajanja vojnih akcij in napadov s sodobnim orožjem po vsem ozemlju narekuje potrebo po dobro organizirani civilni zaščiti kot dejavniku narodne zaščite, ki skrbi za zaščito in reševanje prebivalstva ter gmotnih dobrin. O potrebi in pomenu množične, dobro organizirane, opremljene in usposobljene CZ v vojni preprečljivo govorijo naslednji podatki o izgubah med civilnim prebivalstvom v nekaterih vojnah v tem stoletju in sicer:

1. V prvi svetovni vojni je izgubilo življenje skupno 9.800.000 ljudi, od tega 9.300.000 vojakov in 500.000; Žrtve med prebivalci – civili so znašale torej približno 5 % vseh žrtev vojne.

2. Druga svetovna vojna je zahtevala 51.500.000 žrtev, od tega 24.800.000 ali 48 % odstotkov med civilnim prebivalstvom.

3. Korejska vojna v korejski vojni pa je bilo med skupno 9.200.000 žrtvovani že kar 7.782.000 ali 84 % civilnih prebivalcev.

4. V bodoči eventualni vojni se predpostavlja, da bo na eno poginulo vojno lice, ginulo 20 do 100 civila.

Veliko je primerov in drugih kazalcev, ki nam dajo do vrednosti da se CZ v TOZD mora bolj organizirati in po materialni formaciji bolj ustrezno opremiti, teoretično in praktično usposobiti. To niso prazne fraze temveč potreba. Treba vedeti, da število žrtev oz. nesreč ne bomo zmanjšali samo z opozarjanjem na nevarnost.

Iz navedenih ugotovitev je razvidna važnost organizacije CZ v vseh vrstah DO oz. TOZD. in skupnosti, to se pravi od vasi do mest.

Organizacija CZ v sodobni vojni je imperativ, ker varuje človeka in materialne dobrine pri katastrofi, ki lahko nastopi če se organizirano ne zaščitimo.

Zaradi tega se v vseh državah sveta, pa tudi pri nas, civilni zaščiti, poklanja vsa pozornost, vlagajo ogromni naporji za njeno organiziranje in njeno organizirano delo v miru zlasti v vojni. Vzamemo, na primer samo vprašanje evakuacije. V vsakem našem mestu in kraju vedno bo 25–30 % njegovih prebivalcev, ki se ne morejo sami organizirati in sprovesti ukrepe zaščite in reševanja. To so otroci, starci, iznemogli, bolniki itd. Vendar se spomnimo našega gesla „Nič nas ne sme presenetiti!“ Posebno v navedenem primeru. Zaradi navedenih ugotovitev je potrebno imeti organizirano in pripravljeno civilno zaščito, ki bo pomagala organizatorju evakuacije ne zaščitnih, onemoglih in ostarelih občanov.

Organizatorju evakuacije, kot eden ukrepa CZ, mora biti jasno kako bo v takih primerih postopal. To ni enostavno delo oz. naloga niti mala obveza vseh nas.

Da bi civilna zaščita lahko uspešno opravljala vse naloge v zvezi z zaščito in reševanjem prebivalstva in dobrin, mora v svoji organizacijski osnovi in pri usposabljanju upoštevati vse naravne in vojne nevarnosti.

Velika izpostavljenost in pomembnost našega ozemlja ob morebitnih vojaških akcijah in naravnih nesrečah potrjujeta upravičenost sistema CZ ki skrbi za reševanje ljudi in dobrin od že navedenih izjemnih razmerah in dogodkov. Iz tega se da sklepati, da CZ ima dve delovne področji.

a) Prvo področje zajema razne ukrepe za zaščito ljudi in dobrin v vojni pred napadi iz zraka;

b) Drugo delovno področje obsega reševanje ljudi in dobrin od naravnih ter ob drugih hudih nesrečah, ko so ogroženi zdrave in življenje velikega števila ljudi ali gmotne dobrine velikega obsega.

Različne vaje in naravne nesreče so dokazale, da smo pripravljeni in usposobljeni učinkovito delati v še tako neugodnih razmerah. CZ po stopama prerasča v izredno učinkovito sredstvo varovanja našega največjega bogastva – človeških življenj in materialnih dobrin naše družbe. Doseženi rezultati pa nas ne smejo uspraviti. Doseči moramo, da bo večina delovnih ljudi in občanov bila sposobna zavarovati sebe in pomagati drugim, ko bo po potrebi.

V minulem obdobju 12 let razvoja CZ in 4-leta ustanovitve narodne zaščite se je okrepilo tudi prepričanje naših delovnih ljudi, da je mogoče le s skupnimi silami uspešno izvajati vse zaščitne ukrepe in uspešno varovati svobodo in integriteto naših narodov in narodnosti.

V naslednji številki sledi članek 4 obletnica dneva CZ in 40 letnica vstaje.

Referent obrambe
ILIČ MILAN

priprave za kolekcijo so že stekle

V začetku meseca maja je bil prvi skupni sestanek za pripravo kolekcije pomlad-poletje 1982. Sestanek je vodil direktor TOZD Commerce, udeležili pa so se ga kreatorji, vodje priprave dela v obeh programih — VO in perilo—šport, nabavna služba z vodjo programa in prodajna služba prav tako z vodjo programa ter referenti. Prisotna pa je bila tudi tehnologinja iz razvojne službe, ki bo pri nastajanju nove kolekcije tudi prisotna.

Kot nam je znano, trenutna situacija na trgu ne nudi večjih možnosti za obogatitev asortimana z ekskluzivnimi blagi iz uvoza, kar seveda narekuje čim uspešnejšo vključitev domačih tkanin. Na tem področju čaka veliko dela predvsem kreatorke in seveda vse, ki so vključeni v nastajanje med programi in iz tega je zrasel dogovor, da si kreatorji obeh priprav dela izmenjujejo ideje in da se med seboj dopolnjujejo.

Letos so stekle priprave za kolekcijo pomlad-poletje zelo zgodaj. Kolekcija mora biti dokončana do 23. avgusta, ker pa pade kolektivni dopust TOZD Commerce v vmesni čas, so odgovorni s pripravami nekoliko pihiteli. Tokrat pa je bil sestanek za pripravo kolekcije prvič skupen (doslej je potekal po programih ločeno), kar je gotovo zadetek v polno. Dogovor in tesnejše sodelovanje je korak naprej k boljši in še uspešnejši kolekciji ter k boljši organiziranosti dela v TOZD Commerce.

KAJ PRIČAKUJEMO OD POPISA?

Od popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1971 so nastale v našem političnem in družbenoekonomskem razvoju velike spremembe, zato pričakujemo, da se bodo te spremembe v letošnjem popisu tudi številčno izkazale. Močno so se razvile turistične dejavnosti in privatna obrt, nadaljevalo se je odseljevanje s kmetijskih področij, povečalo se je število mestnega prebivalstva, večje pa je bilo tudi preseljevanje iz republike v republiko in vračanje delavcev, ki so bili na začasnem delu v tujini.

Mlada delavka iz TOZD Temenica

smo dovolj kritični?

Pravzaprav se mi je problematika o kateri bom pisala nehote vrnila v glavo na predavanju za delegate, ki ga je vodil tov. Bratož.

Govoril je namreč o tem, da bi morali tudi pri nas že vnesti v prakso, da bi delegacije za SIS in vse ostale delegacije večkrat podale poročila o svojem delovanju, bodisi na zborih delovnih ljudi (tribunah) ali pa na sejah samoupravnih organov v svoji TOZD. Ko svojega sodelavca, sodelavko in tovariša izvolimo za člana delegacije in mu s tem dokažemo, da cenimo njegove sposobnosti in mu zaupamo, bi se ta delegat moral zavedati da od njega pričakujemo tudi povratno informacijo. To je vsekakor zanimi v in pereč problem od katerega nedvomno zavisi tudi povezava TOZD oz. OZD v samoupravni graditvi družbe.

Stvar je pa povsem drugačna pri družbenopolitičnih organizacijah. Primer: člana neke OO / ZK, ZSM ali sindikata / pošljemo na seminar, politično šolo ali kakšno drugo obliko izobraževanja. Navadno traja takšna oblika izpopolnjevanja za

delo v družbenopolitičnih organizacijah več dni ali celo več mesecev. Udeleženec izobraževanja v tem času običajno dobi nadomestilo osebnega dohodka, TOZD pa krije tudi vse stroške, ki pri tem nastanejo (prehrana, prenočišče, itd. ...). Od njega seveda pričakujemo, da se bo, ko se bo vrnil še aktivneje vključil v delo v družbenopolitičnih organizacijah v katerih sodeluje.

Pa je vedno tako? Ali mu damo dovolj priložnosti za realizacijo svojih idej in uresničitev izkušenj, ki si jih je pridobil?!

Priznajmo, da ga marsikdaj niti ne vprašamo, kaj se je na izpopolnjevanju pravzaprav naučil. Morda se nam zdi samo po sebi umevno, da smo s tem, ko smo člana svoje družbenopolitične organizacije poslali na usposabljanje, pridobili nekoga, ki o stvari več ve, ne da bi ga sploh vprašali, kaj je tisto, kar naj bi bilo nekaj več.

Je pridobitev znanja res tolikšna, da je bila potrebna, ali je vs skupaj le stran vržen denar. To da slušatelj, ko se vrne pove, da si je veliko pridobil za delo v prihodnje, ni odgovor.

Treba je teorijo prenesti v prakso. Le-to je način, ki bo pokazal, koliko so takšna izobraževanja koristna.

Smo do teh vprašanj premalo pozorni? Ne, le včasih težko je

svojemu sodelavcu, sodelavki povedati to resnico. Toda, bodimo pošteni in dovolj kritični, da se bo v bodoče tudi to spremenilo. Seveda pa spremembe ne bodo prišle same od sebe.

Nekaj bo treba ukreniti?
KRALJ TONČKA

MAJHINA POZORNOST

Na eni izmed sej izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v TOZD LIBNA smo sprejeli sklep, da ob priložnosti povabimo kuharice naše TOZD na RC Sromlje. Želeli smo se z njihovo prizadevanje in trud. S tem smo jim hoteli izražati zahvalo in povedati, da cenimo njihovo delo ob vsakodnevnih malicah in ob pripravljanju pri boljškov ob raznih praznikih kot je 8. marec (ko bi se jim morali mi oddolžiti ...) in ob drugih obležjih.

Sprejeti sklep smo tudi realizirali — izpred tovarne smo se odpeljali na Sromlje. Naše kuharice smo spremljali tov. direktor Edo Komočar, predsednica OO sindikata, Zdenka Srbčič in predsednica osnovne organizacije sindikata Anica Baznik. V veselem razpoloženju je popoldne hitro minilo in v poznih večernih urah smo se zadovoljni vrnili domov. Prijetno je bilo v družbi naših kuharic!

ANICA BAZNIK

nakup družbenih stanovanj

Glede na to, da ima TOZD LIBNA na razpolago le 930.000,00 din sredstev skupne porabe — stanovanjski del in da

Delavski razred — cement naše skupnosti

„Nekoč so ravnali po starem reku: 'Spri se, pa vladaj!' Danes pa je naša parola: 'Združimo se in naj ljudstvo vlada!' Enotno ljudstvo mora biti danes gospodar vsega, kar imamo v naši državi. Delavski razred je steber naše socialistične države. Delavski razred vseh narodnosti v vseh republikah ima enake poglede in enake interese in to je cement, ki učvrščuje in krepi našo socialistično skupnost.“

JOSIP BROZ TITO —
Novi Pazar, 15. aprila
1971

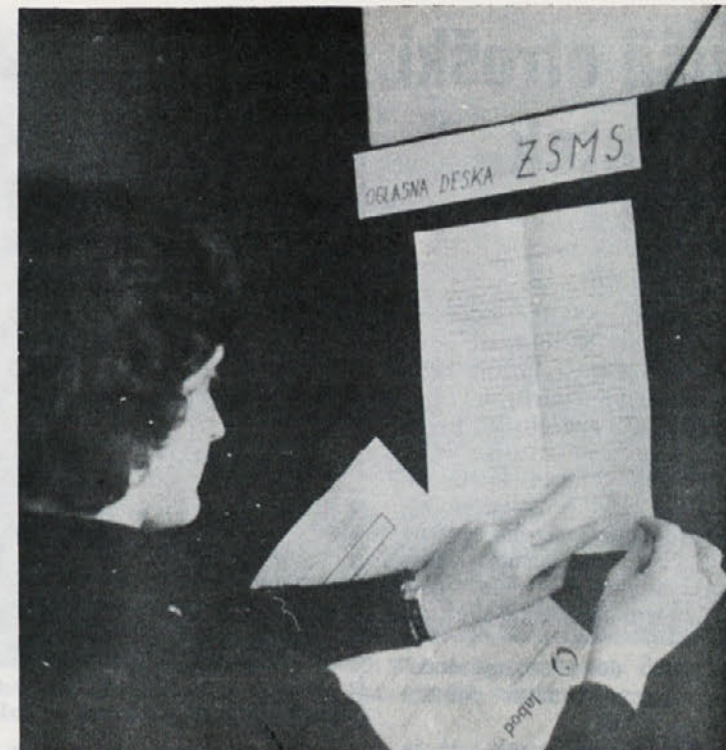
smo prejeli šestnajst vlog za stanovanjska posojila v skupnem znesku 1.860.000,00 din, je komi sija za družbeni standard na svoji seji sprejela sklep o nakupu dveh enoinpol-sobnih stanovanj po 46,90 kvadratnih metrov. Stanovanji bosta v novem naselju Spodnji Grič številka 8 in sicer v drugem in tretjem nadstropju, sklenjena pa je že predkupna pogodba s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo Krško.

Za nakup teh stanovanj bi namenili 390.000,00 din, za razliko pa naj bi najeli kredit pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Krško (1.534.241,30 din). Sredstva v višini 500.000,00 din pa naj bi vročili pri LB TPB Krško, ki nam nudi za vezavo na dobo enega leta, 200 odstotkov kredita. Tako naj bi v prihodnjem letu razpolagali z naslednjimi sredstvi: cca 1.500.000,00 din iz vezave sredstev pri LB TPB Krško, cca 500.000,00 din pa iz dotoka lastnih sredstev.

Skupaj zbrana sredstva naj bi se v naslednjem letu delila za individualno gradnjo delavcem TOZD Libna.

Vse prispele vloge delavcev v letošnjem letu za podelitev stanovanjskih posojil smo predali Samoupravni stanovanjski skupnosti Krško v njihovo razrešitev pri podelitvi kreditov.

MARIJA ŠTAMFELJ

Del oglasne deske v TOZD Temenica je namenjen sporočilom, informacijam in obvestilom za mladince oz. za vse, ki žele delovati skupaj z mladimi.

predavanje

V naši delovni organizaciji smo vsako leto zagotovili predavanja, ki jih v sklopu izobraževanja narekuje tudi zvezni zakon o ljudski obrambi in samozasčiti v členu 188 in 192. Doslej smo imeli vedno predavatelje od zunaj, letos pa bomo temo „Mesto in vloga družbene samozasčite v naših TOZD“ izpeljali s pomočjo našega referenta za obrambo tov. Iliča. Predavanje na omenjeno temo imajo v načrtu vse TOZD sredi maja pa je bilo realizirano v novomeškem delu Laboda.

V široki vsebini, ki je živa in aktualna, je dal predavatelj poudarek načinom in metodam varovanja ljudi in premoženja, boljšemu vključevanju delovnih ljudi v akcijske programe in približevanje le-teh potrebam, ki jih narekuje čas in situacija. Opredelil in obrazložil je dolžnosti in pravice komiteja za SLO in DSZ, štaba Civilne zaščite ter vlogo družbenopolitičnih organizacij v sklopu koncepcije SLO. Pred prikazom zaščitnih sredstev, ki jih mora nabaviti sleherni družina za vse člane družine (po odloku Zveznega izvršnega sveta) in demonstracijo uporabe gasilnih aparatov, je tov. Ilič podal tudi informacijo o dogodkih na Kosovem.

Poseben poudarek je bil dan razstavi, ki je doslej obšla vse republike in pokrajine „Varnost in družbena samozasčita. Letos si jo bomo lahko ogledali v Sloveniji, v Novem mestu pa bo od 19. junija do 26. junija.

Iz sestanka društva inženirjev in tehnikov, kjer se tudi mladi iz Laboda tvorno vključujejo.

višji otroški dodatek

Skupščina Skupnosti otroškega varstva Novo mesto je na svoji seji dne, 31. marca 1981 sprejela sklep o novi višini otroških dodatkov za leto 1981.

V letošnjem letu so le ti veliko višji kot lani. Pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka oziroma denarne pomoči se upoštevajo vsi dohodki družine ne glede na vir po katerem jih družina ali otrok ima.

Pravico do otroškega dodatka oziroma denarne pomoči ima v znesku:

- 1) 1000,00 din otrok, če je dohodek družine v kateri živi oz. v katero spada, do 2200,00 din mesečno na družinskega člana
- 2) 800,00 din otrok, če je dohodek družine v kateri živi oz. v katero spada, od 2200,00 din do 3000,00 din mesečno na družinskega člana
- 3) 400,00 din otrok, če je dohodek družine v kateri živi oz. v katero spada od 3000,00 din do 3900,00 din mesečno na družinskega člana

Pravico do povečane denarne pomoči pa ima v znesku:

- 1) 320,00 din mesečno telesno ali duševno prizadet otrok če je ugotovljeno, da je zaradi otrokove prizadetosti družina v bistveno težjem socialnem položaju
- 2) 150,00 din mesečno otrok, ki ima edinega hranilca če znesek otrokovega dohodka (preživnina, družinska pokojnina itd) ne presega 1400,00 din mesečno in če je ugotovljeno, da je družina zaradi tega v bistveno težjem socialnem položaju.

Sklep o novi višini otroških dodatkov oziroma denarne pomoči velja od 1. 5. 1981 dalje.

JOLANDA ŠVENT

Iz skladišča gotovih izdelkov je tudi takrat, ko nas je večina Labodovcev uživala na devetdnevnem dopustu, odpotovalo širom po naši domovini veliko število srajc in drugih naših izdelkov.

višje cene v vrtcih

Skupščina Skupnosti otroškega varstva Novo mesto je na seji dne, 31. 3. 1981 sprejela sklep o višini participacije staršev k plačilu storitev v vrtcih v letu 1981 po potrditvi o osebnem dohodku za leto 1980 v vzgojnovarstvenem zavodu Novo mesto.

Vzgojnovarstveni zavod Novo mesto je moral povečati ceno svojih storitev zaradi splošnega porasta življenjskih stroškov (višja cena živil, energije za ogrevanje prostorov ...).

Ekonomska cena znaša: za predšolskega otroka 2990,00 din – za dojenčka 4200,00 din.

Skupnost otroškega varstva Novo mesto bo pokrivala po vprečno 55 % stroškov varstva poprečno 45 % pa bodo prispevali starši. Lestvica prispevkov je odvisna od osebnih dohodkov na družinskega člana (upoštevajo se tudi otroški dodatki) in desetih dohodkovnih skupin. Nova lestvica udeležbe staršev za plačilo varstva v VVZ je naslednja:

skupina	Mesečni OD na člana družine (din)	% udeležbe	Predšolski otroci	Dojenčki
I.	do 2000	25	748	1.050
II.	nad 2000–2600	30	897	1.260
III.	nad 2600–3200	35	1.047	1.470
IV.	nad 3200–3800	40	1.196	1.680
V.	nad 3800–4400	45	1.346	1.890
VI.	nad 4400–5000	50	1.495	2.100
VII.	nad 5000–5600	55	1.645	2.310
VIII.	nad 5600–6200	60	1.794	2.520
IX.	nad 6200–6800	65	1.944	2.730
X.	nad 6800	70	2.093	2.940

Prispevajmo vedno tudi kaj pozitivnega!

„Ljudje naj le kritizirajo tisto, kar ni dobro, v svojih organizacijah in zunaj njih, vendar pa morajo prispevati tudi kaj pozitivnega. Pri nas se zelo pogosto dogaja, da kritizirajo tisti, ki ne prevzemajo nikakršne odgovornosti. Naj tisti, ki kritizirajo, povedo, kako bi delali na posameznih mestih, pa bomo potem drugače sprejemali njihovo kritiko!“

JOSIP BROZ TITO – v Šabcu 23. oktobra 1969

prijetno branje

Prešernova družba prinaša v svoji „Ljudski knjigi“ ki jo tudi izdaja že celih 25 let obilo lepega in zanimivega branja. Oglejmo si spisek letošnjih naslovov iz zbirke „Ljudska knjiga“: Boris Režek – Cesta na mejo, M. Lalić – Prvi sneg, J. Kislinger – Debele zgodbe Petra Fuleža, F. Prešeren – Poezija, C. Jeglič – Med ljudmi in rastlinjem, J. Baldwin – Pesem črnske ulice, N. Shute – Čarobni piskač. Med navedenimi knjigami se lahko naročite na posamezne ali pa celotno zbirko.

V zbirki romanov iz svetovne književnosti pa se v sklopu Ljudske knjige lahko naročite še na naslednje naslove:

Janosch: **HOLONEK ALI DOBRI BOG IZ GLINE**. Pripoved, polna zabavnih dogo-

divščin, ki se odigravajo v ozadju „Velike nemške zgodovine.“

Philip Roth: **ZBOGOM COLUMBUS**. Prikupna ljubezenska zgodba o študentu Neilu in najstniški razvajenki iz bogate družine.

Adil Jakubov: **ULUGBEGO VI ZAKLADI**. Zgodovinski roman iz časov, ko so v deželah okrog pravljice Samarkanda divjali hudi boji med potomci slovitega Timurlenka.

Kobo Abe: **ŽENKSA S PEŠČIN**. Zbiralec žuželk Džumpel Niki izgine in oblasti ga proglasijo za mrtvega. V resnici pa mož živi v majhni obmorski vasi, ki jo nenehno ogroža povsod prodirajoči pesek. – Ta japonski roman je bil preveden v vse svetovne jezike, filme, ki je bil posnet po njem pa je prejel posebno priznanje na festivalu v Caunesu.

Leonard Kibera: **GLASOVI V TEMI**. Delo kenijskega avtorja sodi med najboljše stvaritve sodobne afriške literature. Podobe bogatašev in revežev, črncev in belcev, v novi družbi ljudje ne teko več prijateljskih vezi, kot v nekdanji vaški skupnosti.

Siegfried Lenz: **VZOR**. Zberejo se trije pedagogi, ki naj bi sestavili nekakšno čitanko in z njo pokazali mladini naše dobe vzor, po katerem bi se lahko gledovala. Tedaj izvedo za mlado biologinjo, ki je odšla v Grčijo in se pridružila odporu zoper polkovniški režim.

Preko 1500 strani zanimivega branja. Najcenejša tovrstna zbirka na Slovenskem. Format 17 X 11,5 cm, tiskano na brezlesni papir, vezano v platno in opremljeno z večbarvnim štinitim ovitkom. Dve knjigi sta izšli aprila, dve izideta junija in dve septembra.

V mesecu mladosti

ZGODOVINA ZVEZE
SOCIALISTIČNE MLADINE
SLOVENIJE IN JUGO-
SLAVIJE

Zveza mladine Jugoslavije se je razvila iz revolucionarnega mladinskega gibanja, ki se je pod idejnim vodstvom KPJ in ZK MJ (SKOJ-a) razvijalo kot sestavni del splošnega revolucionarnega gibanja delavskega razreda Jugoslavije in je bilo usmerjeno v rušenje kapitalističnega družbenega sistema razrednega zatiranja in fašističnega zasluževanja ter prežeto z idejami socializma, miru in svobode.

Kot odraz naprednih svobodoljubnih tradicij jugoslovanskih narodov in stremljenju mlade generacije, sledeč revolucionarnim idejam in borbi delavskega razreda, razvijajoč socialne težnje svojih narodov. V letih neposredno po prvi svetovni vojni nekaj mesecev po ustanovitvi SRPJ (komunistov) je bila 10. oktobra 1939 leta formirana SKOJ – kot politična borbeno organizacija napredne mladine.

V obdobju med obema svetovnimi vojnami je SKOJ delal v zelo težkih pogojih ilegalnega dela. V tem obdobju je napredno mladinsko gibanje odigralo zelo pomembno vlogo v dviganju revolucionarne zavesti delavskega razreda in mlade generacije v Jugoslaviji.

Ko je stopil Josip Broz Tito 1937 leta na čelo KPJ se je začelo obdobje krepitve in hitrega vzpona SKOJ-a in njenega vpliva na vse sloje mladine.

Na poziv KPJ so SKOJ-evci in mladina vzdignili prve zastave revolucije in protifašističnega boja. Mlada generacija se je v bitkah borila z vso požrtvovalnostjo, zanosom, ljubeznijo do domovine, ter junaštvom. Mla-

Podpredsednik republiške konference ZSMS tov. Fink je bil včasih član našega kolektiva. Skupaj s predstavniki Občinske konference si je ob priložnostnem obisku ogledal proizvodnjo v TOZD LOČNA.

dina je dala dragocen prispevek k ustvarjanju bratstva in enotnosti vseh narodov Jugoslavije in k oblikovanju nove socialistične družbene ureditve.

Fantje in dekleta, zavedni in neustrašni borci svobodoljubnih narodov Jugoslavije so tvorili 2/3 borcev osvobodilne vojne in s tem dali naši revoluciji pečat mladostnega zanosa in borbenosti. V oboroženem boju so nastali mnogi svetli liki herojev in borcev, ki so s svojim herojstvom pokazali, kako se je treba boriti za svoje ideale. Imena herojev kot so: Ivo Lola Ribar, Boško Buha, Majda Šilc itd. bodo večno zapisana v zgodovini revolucionarnega mladinskega gibanja.

Leta 1942 pa je bila v Bihaču ustanovljena Združena zveza protifašistične mladine Jugoslavije (USAOJ), ki je kot enotna množična organizacija mladih protifašistov, patriotov in borcev proti okupatorju in njegovim domačim hlapcem, skupaj s SKOJ-em uspešno mobilizirala mladino v vsej domovini za osvoboditev. V novi demokratični Jugoslaviji, v kateri so se vsi narodi enoglasno opredelili za skupno socialistično bodoč-

nost, mlada generacija prednjači v obnovi, industrializaciji in socialistični izgradnji domovine; tu šele se je pokazala vsa njena ustvarjalna energija in neizmer- na delavna zavzetost.

SKOJ in Ljudska mladina Jugoslavije sta dosegla visoko stopnjo enotnosti, socialistične zavesti in aktivnosti najširših množic v obdobju socialistične graditve države. Obe organizaciji sta imeli skupne cilje in skupni program. Zato sta se na skupnem kongresu, decembra 1948 leta v Beogradu obe generaciji združili v novo, enotno organizacijo mladih – Ljudsko mladino Jugoslavije.

Na 7. kongresu LMJ se je spremenilo ime v ZMJ. Razvoj socialistične družbe na osnovi neposrednega samoupravljanja, vse širše demokratizacije družbenega življenja, doslednejše vrednotenje človeka po rezultatih dela je omogočilo popolnejšo osebno in družbeno afirmacijo mladine.

Mladina naše dežele je bila v vseh fazah razvoja socializma pri nas ena od najbolj naprednih sil v boju za humanejšo družbo in bogatejše življenje.

Po oboroženem delu revolucije je mladina obnavljala porušeno domovino, gradila prve velike industrije, velike akcije kulturnega preporoda, se učila sama in učila druge.

Ideje, borba, liki in podvigi mladih generacij v zgodovini razvoja našega mladinskega gibanja in družbe so za nas pobuda in obveznost, da vse kar smo dosegli, danes ali jutri s svojo ustvarjalnostjo presežemo in da generacije, ki prihajajo za nami vzpodbudimo, da tudi one z novimi kvalitetami in dosežki presežejo naše delo.

Prelomnico za razvoj mladinske organizacije predstavlja IX. kongres ZSM Slovenije in Jugoslavije, ki sta bila v oktobru in novembru leta 1974 in prinesla v sprejetih dokumentih nekatere bistvene in pomembne spremembe za nadaljni razvoj in krepitev organizacije in njeno večjo učinkovitost pri vključevanju mladega rodu v graditev samoupravnih socialističnih družbenih odnosov.

V pripravah na oba kongresa smo izhajali predvsem iz resolucije 3. konference ZKJ in tudi iz besed tov. Tita, ki jih je izrekel na X. kongresu ZKJ, kjer poudarja številne slabosti Zveze mladine, katere je potrebno čimprej odpraviti in to predvsem – forumski način dela, nadalje dejstvo, da se interesi in problemi delavske mladine ne kažejo dovolj v akcijah Zveze mladine, prisotna je želja po ločevanju intelektualne in delavske mladine, itd.

Kongres je odgovoril na vsa odprta vprašanja nadaljnega razvoja mladinske organizacije, predvsem pa je poenotil interese vseh slojev mlade generacije in spremenil ime organizacije v Zvezo socialistične mladine.

NAROČILNICA

Naročam zbirko „Ljudska knjiga“ 1981 (6 knjig). Naročnino 800 din bom poravnal

a) v celoti, takoj po prejemu prvih knjig

b) v največ 4 zaporednih mesečnih obrokih

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.:

Pošta in poštna št.:

Datum: Podpis:

Prešernova družba
Borsetova 27
61000 Ljubljana

Delavci TOZD TIP-TOP in TOZD Commerce — enota Ljubljana so dva predpraznična dneva preživel v Beogradu in Kragujevcu. Skupen posnetek za spomin pa je bil narejen na Avali.

veselo na izlet

Delavci TOZD TIP-TOP in del Commerca iz Ljubljane smo dva predpraznična dneva preživel v Beogradu in Kragujevcu.

V petek, 24. aprila, smo se ob deseti uri zvečer odpeljali z avtobusi iz Ljubljane in naslednji dan ob 7 uri prispeli v Beograd. Najprej smo se ustavili na Dedinju in obiskali Hišo cvetja. Ogledali smo si tudi muzej „25. maj“ in po kratkem ogledu mesta odšli — že precej lačni — na kosilo.

Kmalu popoldne smo se napotili proti Kragujevcu, kjer smo si že prvi dan ogledali muzej in spominski park žrtvam NOB. Kdor je bil v Kragujevcu, bo razumel vso veličino teh spomenikov, sicer pa je občutek iz te poti težko opisati.

Novim spoznanjem smo pridjali v Topoli še druga. Tu smo si ogledali grobnico dinastije Karadorjevičev, zadnja postaja tega dne pa je bil Kosmaj. Po večerji pa nismo čutili utrujenosti, ampak smo se veselo pozabavali. Za razpoloženje je pretežno poskrbel Justin Peček s svojo harmoniko, ki se nam je

veselo pridruževala tudi že med potjo tja in nazaj. Ne daleč od hotela smo si naslednjega dne ogledali lep spomenik Kosmaj, nekatere pa je pot zapeljala tudi na domačo tržnico, kjer so se ponujale specialitete kot so kajmak, skrbski sir itd. Po kosilu pa nas je že čakal avtobus in odpeljali smo se zopet nazaj v Beograd. Ogledali smo si še Avalo, da pa je bil razgled še lepši in še obsežnejši, smo odšli tudi na TV stolp.

Program izleta je bil s tem izčrpan, mi pa zadovoljni, čeprav je bila pred nami še dolga pot do Ljubljane. V prijetnem razpoloženju je tudi ta hitro minila.

MILAN GREGORIN

v neznano

Le zakaj bi čepel devet dni doma, za na morje pa tudi ni najbolj primerno ravno okrog prvega maja. Zakaj pa ne bi obiskali ne tako oddaljene kraje ob Kolpi, kjer se v ozki dolini prepletata dva naroda, neukročena in divja Kolpa pa meji dve republikli.

Pot od Novega mesta do Kočevja ni nič posebnega če odštejemo, da je del ceste pred

Starim logom in takoj za njim v rekonstrukciji in je obvoz čez Prevole, Struge kar podaljša pot gotovo za 10 km. Od Kočevja do Broda na Kupi pa je lep nov asfalt. Od Novega mesta do Broda je 90 km. Prišli smo v divjo in za turizem nezanimivo deželo, ker je cesta od Broda pri Osilnici asfaltirana le par kilometrov, nato pa je kakih 15 km makadama. Cesta se zvija za šumečo Kolpo nekaj časa po hrvaški nato spet po slovenski strani. Osilnica je prvo slovensko naselje ob Kolpi, ker ta izvira približno 5 km od Osilnice v gorati notranjosti hrvaškega gorskega kotarja. Na tej ozki poti srečaš le domačine in tiste, ki prihajajo na obisk domov z bližnje Reke ali pa Kočevja in celo iz tujine.

To je gotovo najrevnejša dežela Slovenije in Hrvaške, vendar tudi najlepša. Ljudje z obeh strani Kolpe govorijo isti jezik in imajo enake navade, prav gostoljubni so, kar je značilno za revne kraje. Ravno zaradi slabe ceste je dežela še lepša, ker ni nikjer videti smeti civilizacije, ki jih pustijo za seboj motorizirani nomadi. Vredno je spoznati ta delček domovine. Od nas je oddaljen le dobrih 100 km.

JOŽE BRAČIKA

„Zakaj pa ravno mene, ko je pa okoli toliko žensk...“ je spraševal Marjan Bračič, blagajnik TOZD Delta, ko smo ga snemali...